

Izšla
v ponedeljek
in petek.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čekovnega
zavoda števil. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo

Celje

Strossmayerjeva ulica 1
prtičje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. števil. 65.

Pota jugoslovanske omladine.

Zagrebska »Riječ« je objavila pod gornjim naslovom članek, ki ga zaradi njegove zanimivosti in in aktualnosti prinašamo v celoti.

Prvega decembra smo videli v Zagrebu velike manifestacije jugoslovanske akademske omladine. Prvikrat so korakale po ulicah tega mesta omladinske čete, zbrane z beograjske, zagrebske in ljubljanske univerze pod eno jugoslovansko in državno zastavo, prožete z enakim občutjem in navdušenjem. Neki vseučiliški profesor je pravilno konstatiral, da je omladina treh univerz učvrstila in spojila svoje zveze prej, nego profesorji teh univerz. To je sicer tudi naravno, kajti omladina mora vedno prednjačiti.

Na bazi manifestacij 1. decembra je treba neumorno nadaljevati delo. To je kajpot za novo gibanje akademikov. Postoje možnosti pokreta, ki se ne bo več absorbiral v medsebojnih razračunavanjih akademskih klubov in pretepih po avlah in ulicah, nego neprestano jačal s konstruktivnim delom med meščani, kmeti in akademiki samimi.

Mladost je vedno ogromna vrednota, material, iz katerega in s katerim je mogoče delati čudeže. Mladost in pamet je dvakrat ogromna vrednota. V naši naciji je položila mladost že senzacionalne dokaze svojih nenavadnih sposobnosti za burne, a tudi pametne akcije. Patrijotskemu fanatizmu tudi ni nedostajalo zavesti, čemu se žrtvuje, bori in gine. Ako je bila za časa Perikleja atenska omladina »zlata pomlad«, je to znala biti tudi omladina Beograda, Zagreba in Ljubljane, četudi takrat nismo imeli svojih Periklejev. Ilirska eksaltacija Gajeve mladeniške dobe je pustila pozitivne sledove, kakor tudi revolucionarna razgibanost duhov na beograjski Veliki šoli v poznejšem času in stalno valovanje na zagrebski univerzi.

Našo predvojno omladino so vodile bolj ideje, kakor pa ideologije. Luka Jukić, Žerajić, Princip, Grabež in drugi niso izvrševali nalogov kakih vodij in tudi jih niso navajali učitelji k dejanjem. K delu jih je gнал elementarni jugoslovanski instinkt. Naši predvojni politiki niso imeli v svojih rokah omladinskih legij, ki bi pokorno pre-

jemale navodila in dirjale v bitke po nalogih in volji saborskih in parlamentarnih grup. Prihajajoča generacija je umela v večini slučajev delati neodvisno in često z mnogo večjo dalekovidnostjo, nego politiki. Ko se je formiral na najbolj uporniški način I. srbski dobrovoljski korpus v Rusiji, so njegov oficirski kader v trenutku izpolnili omladinci brez slehernega politika kot komandanta in organizatorja. Omladinci so naskočili Odeso spontano, prehajajoč od besed na delo čisto po svojem revolucionarnem notranjem nagonu. Poglejte, če se v spisih dobrovoljskih oficirjev, podoficirjev in vojakov-dobrovoljcev nahaja katerikoli avtoritativni politik iz dobe pred vojno! Slučajno teh politikov v Rusiji niti bilo ni, a če bi tudi bili, bi omladina ne bila čakala na njihov poziv k vstopanju med dobrovoljce, če bi bil tak poziv sploh izšel.

Po vojni so dobili politični šefi mnogo direktnejši vpliv na našo visokošolsko omladino. Življenje na univerzah je bilo v glavnem kopija našega partizanskega življenja. Samo Orjuna je skušala voditi hudo in brezkompromisno jugoslovansko borbo, ali se je razdrila ravno vsled preveč razrahljanih političnih razmer, ki so našle odraza tudi v njenih vrstah. Drugače so bili omladinci razcepljeni, sprti, zbegani, razburjeni in vsa njihova zborovanja so nosila pečat raznetih strankarskih strasti. Postala je že navada, da je bilo krvavih glav, kadar so se vršile kakšne volitve in celo pri pošiljanju reprezentativnih delegacij na akademske kongrese v inozemstvu so se dogajale strašne scene in incidenti. One, ki so hoteli, da dela jugoslovanska omladina izključno za svoj in za občnarodni interes, so premagale mlade strankarske podružnice. Na eni univerzi je moglo biti celo po dvajset različnih klubov!

Taka ideološka razkosanost in zbeganost omladine je povzročila veliko moralno in materijelno škodo akademikom in narodu. Pozitivni sadovi žrtev predvojne nacionalistične omladine so prihajali v nevarnost, zlasti v poslednji fazi naših političnih eksplozij proti koncu lanskega leta. Akademiki so postali konfuzni, razočarani, pa tudi razburjeni, brez pravih gesel in edinstvenega kompasa.

To je važna lekcija za one, ki so angažirani v sedanjem neojugoslovanskem akademskem pokretu. Nikoli več se ne sme ponoviti Sodoma in Go-

mora prejšnjih let na naših univerzah. »Proč od partizanov in daleč pred njimi!« mora biti geslo sodobne omladine, ki je te dni trezno in z zanosom manifestirala svojo ljubezen do kralja, do Jugoslavije in modernističnega jugoslovanskega konstruktivizma. Mladost je tu, sposobnosti, izkušnje, a tudi pamet. Dati novemu jugoslovanstvu vsebino more samo omladina, ki najprej uveljavi unifikatorsko in unitaristično silo v svoji sredi, potem pa stopi med narod z realnim misijonarstvom, brez madežev in sumljivih peg nedavne preteklosti.

Vstop jugoslovanskega Sokolstva v Sokola kraljevine Jugoslavije.

Včeraj se je vršila v Beogradu izredna skupščina Jugoslovanskega sokolskega saveza, ki so se je udeležili delegati vseh sokolskih žup v Jugoslaviji. Dopoldne se je pričela interna konferenca delegatov, ki je trajala do pol 5. popoldne. Takoj po konferenci se je pričela skupščina ob navzočnosti 86 župnih delegatov in 12 članov starešinstva. Z občnega zbora je bila najprej odposlana udanostna brzojavka prvemu Sokolu, Nj. Vel. kralju. Po nagovoru staroste E. Gangla in prečitaniu pozdravne brzojavke češkoslovaškega Sokolstva je bila na predlog staroste E. Gangla sprejeta naslednja resolucija:

»Delegati vseh sokolskih žup jugoslovanskega Sokolstva, zbrani na izredni skupščini 15. decembra 1. 1929. povodom uveljavljenja zakona o osnovanju Sokola kraljevine Jugoslavije, so po vsestranski razpravi ugotovili in sklenili:

1. Jugoslovansko Sokolstvo je v skladu z idejami osnovateljev Sokolstva, velikih bratov Tyrša in Fügnerja, ki temelje na temeljih svobode, bratstva in enakosti, vedno zvesto svojim idealom, delalo s požrtvovalnostjo in vdanostjo za ustvaritev boljše bodočnosti vsega našega naroda, ne da bi zahtevalo zase koristi niti slave.

2. Kot organizacija privatne inicijative je Sokolstvo v svojem življenju in delu, kakor prej, tako da v času vojne in zlasti po vojni, zidnjeno v JSS, moralo prebroditi mnogo zaprek in težkoč, ki so izhajale pogostokrat iz nezdravih političnih razmer v naši državi, od nasprotnikov Sokolstva, kakor tudi od nasprotnikov narodne-

ga in državnega edinstva. Toda Sokolstvo je vedno v vseh teh težkih trenutkih ostalo neomajno in dosledno na svojih sokolskih načelih: en narod, ena država in eno Sokolstvo.

3. Jugoslovansko Sokolstvo gleda s ponosom na to dobo svojega življenja, v katerega duhu je njegova organizacija dajala neizčrpno moč in polet do nesebičnega dela za telesno, moralno in nacionalno povzdigo naroda, za kar je z manifestom Nj. Vel. kralja dobilo največje priznanje po prvem jugoslovanskem sokolskem zletu.

4. Državni interesi, izraženi z uveljavljenjem zakona o osnovanju Sokola kraljevine Jugoslavije, zahtevajo od jugoslovanskega Sokolstva, da se odreče svoji dosedanji samostojnosti.

5. Jugoslovansko Sokolstvo je globoko uverjeno, da bo delala nova organizacija Sokola kraljevine Jugoslavije vedno v duhu jugoslovanskega Sokolstva in pričakuje, da bodo dosedanji nosilci sokolskih načel imeli delež v njej in največje sodelovanje, ker vidijo Sokoli v tem novo jamstvo bodočega uspešnega dela za dobro kralja in domovine, za znago čiste sokolske in slovanske ideje. S to vero JSS sklepa in proglaš, da z vso svojo organizacijo vstopa v Sokola kraljevine Jugoslavije in pozdravlja svojega brata starosta, Nj. Vls. prestolonaslednika Petra.

6. Priznavajoč novo organizacijo izreka skupščina JSS svoje polno priznanje in bratsko zahvalo vsem dosedanjim starešinstvom saveza, žup in društev, tehničnemu vodstvu, vsem bratom in sestram za brezmejno udanost in ljubezen do sokolske stvari, pozivajoč vse, naj tudi nadalje z isto požrtvovalnostjo in ljubeznijo nadaljuje svoje delo.

7. Do definitivnega formiranja Sokola kraljevine Jugoslavije naj savez, župe in društva nadaljujejo svoje delo, pripravljajoč se intenzivno na veliko sokolsko slavnost, vsesokolski zlet v Beogradu 1. 1930.

8. Jugoslovansko Sokolstvo izraža upanje, da bo Sokolstvo kraljevine Jugoslavije kot izraz prave sokolske misli ostalo član zveze slovanskega Sokolstva.

Za oddvojeno resolucijo, ki jo je predlagala zagrebska župa, je glasovalo 11, za resolucijo starešine pa 87 navzočih. Nato je bila poslana prestolonasledniku Petru kot starosti Sokola kraljevine Jugoslavije pozdravna brzojavka. Končno je bil izvoljen štiričlanski odbor, ki bo vodil v Beogra-

Tast Kondelik in zet Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

25

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Gospoj Kondelikovi se ni zdelo pametno, da bi branila svojo razlago. Njene oči vidijo dobro, jasno, nezmotljivo. Samo čutila je, ako ostane še tako nekaj časa, da jo bo premagalo. In dvignila se je, vzela »angela« z mize in je odšla v zadnjo sobo, da bi svojo zlitino shranila.

Vejvara in Pepica nista vedela, kaj bi rekla. Smejala sta se najprej očeto-vi zadregi, toda sedaj ju je presenetila nagla resnost materina. Vprašujoče sta gledala za njo.

Teta Katinka je hitela za gospo Kondelikovo. Ta je stala že pri odprtem predalu omare za perilo in je iskala škatljico, da bi položila v njo svojo trikranje prerokbo. Ko je slišala za seboj stopinje, se je ozrla — teta Urbanova je videla, da ima oči polne solz.

»Ampak, Beti, ti si otročja!« je zašepetala svareče. »Saj to je vse samo igrača, nesmisel in ničesar ne pomeni. Kaj ti je?«

»Ne, Katinka, to ni nesmisel!« je ugovarjala gospa Kondelikova. »To

je resnica — moja slutnja me ni prevarala. To je nagrobni angel, Katinka — boš videla k letu.«

Katinka je predvsem izprevidela, da bi bilo dobro, ko bi zaprla vrata. Potem je pristopila k gospoj Kondelikovi, gledala je v njene zasolzene oči in je vneto prigovarjala:

»Beti, kaj pa je s teboj? Vsa si se spremenila — in sedaj, ko nimaš več skrbi! To so same neumnosti! Nagrobni angel! Kako bi sem prilezel! Poglej hčer, taka je kot breskev — ta bi prej lahko imela težke misli. K letu bo zibala in — — —«

»Katinka!« je vzkliknila gospa Kondelikova ihte. »Ti ne veš . . . katera izmed naju bo prej zibala — — — in če bom to preživela — — — Saj jaz — — —«

Katinka je spustila glavo gospe Kondelikove.

»Ti, Beti?« je zaklicala neizrečeno osupla.

Gospa Kondelikova je odprla usta, toda beseda ji je zastala v grlu. Pri-

kimala je samo z glavo, ki je potem padla na tetino prsa.

Katinka se je morala trdneje opreti, da se ne bi zgrudila pod dvojno težo: pod odkrito tajnostjo in pod telesom svakinje. V zadregi, kaj storiti, je gladila gospo Kondelikovo po laseh in jo vprašala:

»Ali ve to Pepica?«

»Nihče! je zašepetala gospa Kondelikova v židano bluzo Katinkino.

»Niti Kondelik?«

»Nihče, nihče«, je ponavljala gospa Kondelikova.

»Toda zakaj, Beti? Zakaj ne mož?«

»Ne, Katinka!« je dvignila glavo gospa Kondelikova. »Nikomur niti besede, za božjo voljo te prosim! Mor-da prej umrem — in bo dobro . . . !«

»Ne, Beti, ti ne boš umrla«, je rekla teta z neovrgljivim prepričanjem, kakor prorokinja! Zdrava boš, Beti, in jaz se vsega tega veselim. In sedaj — sedaj si obriši oči in utolaži se. Saj pridejo za nama.«

In kakor da bi jo vodil nagon, se je ozrla, opazila na mizi kozarec vode, hitro namočila robec in je brisala gospej Kondelikovi oči in lica.

»Zapomni si, Beti — in jutri pridem k tebi, ko bo mož odšel, popoldne, in sedaj pojdi!«

Gospa Kondelikova si je že obrisala

obraz z mokrim robcem in ustna so se ji še tresla, ko je rekla:

»Ti si dobra duša, Katinka, in ti moraš biti moje pribežališče. Ne zapusti me . . .«

Teta Katinka se je pri teh besedah na vso moč trudila, da ne bi sama zajokala.

XI. Kako sodi o stvari Katinka?

Iznila in obrisala je sicer teta Katinka solze z lica gospe Kondelikove, toda ni se ji posrečilo zbrisati z namočenim robcem tudi vseh sledov močnega notranjega čuta, ki se je gospe svakinje po usodnem vlišanu polastil. Gospoj Kondelikovi je sicer precej odleglo po izpovedi napram Katinki v zadnji sobi, toda ta kratki čas in samo nekoliko spregovorjenih besed ni zadostovalo, da bi se temni, pritaženi čuti in vtisi izlili v širokem odtoku, kakršnega bi bilo treba, da bi dobila njena notranjost zopet prejšnje ravnotežje. Kar je napolnjevalo njeno glavo dolge tedne, kar ji je dannadan rojilo po njej in jo pritiskalo z vedno rastočim tlakom, o čemur je sklenila, da bo ohranila v sebi, dokler bo mogoče, kar jo je napolnilo s tesnobo, strahom, še bolj pa z bojazljivostjo in nesparmetno sramežljivostjo — za vse to bi bilo potreba daljšega razgovora, ukrenitve na vseh straneh

du do organizacije novega Sokola vse posle. Saveznemu starešinstvu je občni zbor izrekel zahvalo in priznanje za dosedanje požrtvovalno delo. S tem je bila zadnja, zgodovinska skupščina Jugoslovenskega sokolskega saveza zaključena.

Domače vesti.

Genj. insurente

obveščamo, da sprejema uprava inšerate in voščila za božično številko samo do ponedeljka 23. t. m. o pol dne.

Vsem čitateljem

sporočamo, da izide božična številka »Nove Dobe« v znatno povečanem obsegu, večji nakladi in v popolnoma novi, moderni opremi.

d Poklonitvene manifestacijs. Nj. Vel. kralju za jutrišnji rojstni dan se bo udeležilo 94 hrvatskih in dalmatinskih občin s 524 udeleženci. Poklonitvena deputacija slovenskih občin bo sprejeta od Nj. Vel. kralja dne 6. januarja 1930.

d Zakon o premeščanju, upokojitvi in odpuščenju državnih uradnikov in ostalih državnih uslužbencev, ki ga je Nj. Vel. kralj podpisal 15. t. m., se glasi: § 1. Uradniki in drugi državni uslužbenci civilnega reda morejo biti po potrebi službe tudi brez svojega pristanka premeščeni in upokojeni ali dokler niso dosegli pravice na osebno pokojnino, odpuščeni iz državne službe. V primeru odpusta iz državne službe bodo upravljeni v pogledu odpuščenja predpisi zakona o pridobivanju pravic na osebno pokojnino in o odpuščenju z dne 1. marca 1929. Predpisi o nameščanju ne posejajo v predpise drugih zakonov o prestajanju službe po moči zakona. § 2. Ta zakon stopi v veljavo, ko bo objavljen v »Službenih Novinah«, obvezno moč pa dobi s 15. avgustom 1929. Tega dne prestane veljava vseh zakonov in ostalih predpisov, ki nasprotujejo temu zakonu.

d Banovinska denarna zavoda. Ban Dravske banovine g. inž. Dušan Serbec je izdal sledečo objavo: »Ker so z zakonito odredbo prešle vse pravice in obveznosti ljubljanske in mariborske oblasti samouprave na Dravsko banovino, sta tudi Kranjska hranilnica v Ljubljani in Oblastna hranilnica mariborske oblasti s podružnico v Celju postali last Dravske banovine in jamči banovina za vse vloge in obveznosti teh denarnih zavodov, kakor sta poprej jamčili oblastni samoupravi. Zavoda poslujeta do nadaljne odločbe kot samostojna zavoda še naprej. — funkcije, ki sta jih opravljali bivši oblastni skupščini in oblastna odbora,

izvršujeta odslej ban Dravske banovine, oziroma njegov pomočnik.«

d Rogaško Slatino je posetilo letos 7.533 gostov in to 2.186 iz Hrvatske, 1214 iz Madžarske, 1022 iz Slovenije, 960 iz Vojvodine, 881 iz Srbije, ostali pa od drugod. Iz Rogaške Slatine so odpremili letos 2.540.939 steklenic kisle vode.

d Nov most v Mariboru. Okrajni cestni odbor v Mariboru je na svoji zadnji seji razpravljal tudi o vprašanju zgraditve novega mostu preko Drave pri Pobrežju. Zadeva, je šele v začetnem štadiju. K stroškom bodo morale razen okrajnega cestnega odbora in Maribora prispevati vsekakor tudi okoliške občine in privatni interesi.

d Proračun mesta Kočevja za leto 1930, izkazuje 148.200 Din rednih dohodkov in 946.381 Din izdatkov. Primanjkljaj v znesku 798.081 Din se bo kril z raznimi dokladami. Novi proračun predvideva tudi najem 1 milijonskega posojila pri ljubljanski Mestni hranilnici v svrhu sanacije kočevske mestne hranilnice.

d Zima prihaja. Dočim vlada v severnih pokrajinah države razmeroma lepo vreme, je padel v zadnjih dneh v

Bosni, Hercegovini in Južni Srbiji visok sneg, ki deloma otežkoča železniški in cestni promet. Na Jadranskem morju vlada silen vihar, ki je povzročil mnogo škode. Kakor pravijo meteorologi, bo prišla letošnja zima k nam z juga.

d Dvoje zanimivih skladb dr. Čerina. Znani kapelnik in skladatelj dr. Josip Čerin je izdal dvoje novih kompozicij, potpurije »Iz vrela ljubavi« (suitsa veselih in otožnih dekliških pesmi) in zbirko slovenskih pesmi »Miljenci«. Oba potpurija sta motivično in kontrapunktično zelo posrečena, efektivna in pestro instrumentirana. Naša glasbena literatura je s tema kompozicijama zopet obogatela. Pesmi so prirejene za orkester na lok in na pihala, za salonski orkester in za klavir, uporabljajo pa se lahko tudi za petje s spremljanjem orkestra ali klavirja. Zbirko toplo priporočamo. V zalogi ju imajo vse knjigarne. V Celju se dobata v knjigarni Goričar & Leskovšek.

d Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru je doseglo letos deseto leto svojega obstoja. Da proslavi ta pomembni jubilej, priredi svoj vsakoletni elitni ples v večjem obsegu ka-

K moderni toaleti

spadajo v prvi vrsti moderni čevlji, katere vam nudi v največji izbiri, najboljši kvaliteti in najcenejše veletrgovina R. STERMECKI. Pred nakupom čevljev si na vsak način ogledite izločne in veliko zalogo najmodernejših čevljev po sledečih nizkih cenah: Sevret 115 Din, boks 159 Din, ševro 189 Din, moderno barvaste 225 in 235 Din, lak kombinirane 276 in 284 Din, snežne čevlje 114, galoše 93 Din, domače čevlje 26 in 49 Din. Priporočite se o kvaliteti in najnižjih cenah. Nakup neprisljen.

Veletrgovina R. STERMECKI, CELJE.

kor navadno. Prireditev se vrši dne 4. januarja 1930 v vseh prostorih Unionske dvorane. Odbor se je potrudil, da angažira za ta večer godbo, ki bo zadovoljila najizbranejšo publiko. V ta namen je bil sklenjen dogovor z ljubljanskim orkestrom »Jonny-jazz«, ki je letos gostoval v Rogaški Slatini. V zavesti, da zna naša javnost ceniti pomen tega druženja, apeliramo na meščanstvo jugoslovanskega Maribora, da v kar največjem šte-

HUMANIK

Priporočljiva

božična - darila

48.- 129.-

in glavno široke reke joka, da bi padla dvignjena in razburjena gladina duše nazaj v naravno lego. Za to pa ni bilo časa v tem trenutku popolnoma slučajne in nepričakovane zaupljivosti. Ako ne bi bilo onega žalujočega angela, ne bi zinila gospa Kondelikova niti danes o tem besedice Katinki, in vendar je bila hvaležna, da je bila prisiljena k izpovedi in skoro hrepenela je po jutrajšnjem dnevu, po Katinčinem obisku, da bi se lahko izgovorila. Čutila je, da je napetosti že preveč in da bi se komaj mogla upirati.

Čeprav se je po vrnitvi v obednico trudila, da bi bila kar najbolj malomarna, vendar so videli vsi, da ni v navadnem razpoloženju. In ko je Pepica slučajno pogledala teto Katinko, je slutila, da se je tam zadaj nekaj zgodilo. Tudi tetica se je trudila, da bi dala obrazu najnedolžnejši izraz, toda njena zunanost je vseeno pričala, da nekaj ve, toda obenem so njene stisnjene ustnice in nepremični, kakor okameneli trup izražali, da ne izda niti besede, čeprav bi jo napeli na mučilnici.

Pepica je gledala sedaj mater, sedaj teto in njen pogled je počival naposled na Vejvari.

»Ali je mamica res verovala v onega angela nad grobom, v ono slabo znamenje?« je vpraševal ta pogled.

Mojstra Kondelika je srbel na ust-

nih še nekaj dovtip o monumentu, toda ko je pogledal ženo, ga je potlačil v sebi. Očividno je bilo, da je zaključek vliivanja celo družbo spravil iz pravega razpoloženja in mojster se je oddahnil z besedami:

»Lepo igrabo ste si izbrali, sedaj sedite tu kakor okameneli. Še enkrat mi pridite s tem vliivanjem. Tako sem se veselil današnjega dneva! Ali bi ne bilo bolje, ko bi igrali alager!«

Res je bilo tako, kakor je mojster rekel; slaba volja ni minila niti čez eno uro, in Vejvara, prisiljen prej iz nagiba kakor iz jasnega razumevanja vladajočega razpoloženja misli, je povzročil hitri razstanek. Danes mu je bilo prvič malo tesno, ravno zato, ker ni vedel, zakaj gre. Z mladima se je odpravila tudi teti Katinka, ki je pazila pri odhodu na ugoden trenutek, da je pristopila k mojstru in mu zašepetala na uho:

»Nobenih nepotrebnih govorov, Venceljček — Beti ni popolnoma dobro in tega angela že enkrat pustite. Sicer pa ji bo že ušel iz glave.«

In šla je.

Gospa Kondelikova je spremila vse do stopnje in najrajši bi bila šla s Katinko kam daleč. — Potrebovala je kake zgovorne duše, doma jo je vse tiščalo. Stala je nekaj časa pri stopnjicah, dokler niso koraki odhajajočih popolnoma utihnil, dokler se niso za njimi zaprla težna vrata, dokler ni

zaškripal ključ v ključavnici in vrnila se je polagoma v spalnico. Skoro bala se je soproga samega, danes prvič, in bala se je, da je ne bi pozdravil s kakim ranljivim dovtipom. Njena občutljivost je bila zelo razdražena.

Toda mojster Kondelik se je spomnil na opomin, ki ga je dobil od tete Katinke, in ko je gospa vstopila v obednico, je rekel dobrovoljno:

»Tak kaj bova delala, mamica? Tako so se nama razkropili in meni se še ne ljubi iti spat. Ali naj igrava enajst gospodov?«

Kako veselo je gospa Kondelikova pozdravila to dolgočasno, pusto igro! Šla je rade volje v skrinjo, vzela stare karte in je prisledla k mizi. Igrala sta »enajst gospodov«.

Zvesta svoji obljubi, se je odpravila teti Urbanova drugi dan k gospej Kondelikovi. Šla je v gotovem pričakovanju, da se gospej posreči odgnati z doma soproga. Saj ji je tudi gotovo na tem, da bi bili obe sami. Toda četrtdi dobi doma mojstra Kondelika, je vseeno. Potem ga izžene ona, teti Katinka, že s svojim prihodom. Poznala ga je dobro in je vedela, da nerad posluša te »babje kvante« in da nekaj časa prej ali slej pograbi klobuk in odide po svojem opravku. Tako je delal drugače, tako napravi gotovo tudi danes. In če ne pojde radovoljno — ga pa obe spodita!

Katinka ni mogla dočakati razgovora z gospo Kondelikovo. Šele ko je prišla zvečer domov in je premišljala o tem, kar ji je gospa svakinja zaupala, se ji je vse pleglo v glavi in šele sedaj je premotrila vso stvar, takorekoč iz daljave, skoro z izbuljenimi očmi. Kako odkritje! Koliko snovi za premišljevanje, razmotrivanje je padlo v to njeno samotarsko, opuščeno, starodeviško življenje. In nad vse ji je laskalo, da je ona prva, kateri je gospa Kondelikova vse zaupala, da je njena zaupnica in da bo njena svetovalka in tolažnica. Dolgo ni mogla zaspati. Vzela je v roke neki roman od Korenovskega. Ta autor se je delil za njeno bralno naklonjenost s Henrikom Zschokkejem — knjige obeh so se nanašale na njene spomine iz mladosti, in posebno »Teta Rožmarinova« jo je vedno spravila v jok — toda tega večera se ni mogla poglobiti v branje. Bila je razmišljena, vedno ji je prihajala na misel dogodka v zadnji sobi, in teti Katinka si jo je dolgo potem, ko je ugasnila svetiljko, oživljala in vtisnila si je v glavo vsako besedo, ki jo je slišala. In vse njene misli so imele čuden zaključek: ko se je slednjič nad njeno od premišljevanja utrujeno glavo spustil spanec, je zaspała z občutkom lahke ljubosumnosti, če ne zavisti . . .

vilu poseti to družabno prireditel in s tem znova pokaže svojo naklonjenost napram jugoslovanski akademski omladini obmejnega Maribora. Vabila se začnejo razpošiljati prihodnji teden. — Odbor.

d Konzum vina v Sloveniji nazaduje. Znani vinarski strokovnjak gosp. Andrej Žmavc se bavi v zadnji številki mesečnika »Naše gorice« z vprašanjem nazadovanja konzuma vina v Sloveniji in navaja, da je bila leta 1924. pobrana trošarina na vino v Sloveniji na 480.500 hl vina, leta 1927. na 385.300 hl in leta 1928. na 352.300 hl. Zlasti je padel konzum vina v buteljkah. Leta 1924. je bilo zatrosarinjenih 99.900 hl, leta 1928. pa samo 53.800 hl vina v buteljkah.

d Današnja dunajska vremenska napoved za torek 17. t. m.: V severnih Alpah večinoma oblačno, tu pa tam dež in sneg, v južnih Alpah nekoliko boljše vreme.

V mrazu

in ob slabem vremenu ne hodite z doma, ne da bi vzeli v usta pastilje

„VALDA“

ki Vam prihrani in odstrani nahod, grlobol, katarje, hripo, influenco, naduho itd. Toda pred vsem pazite, da dobite izvirne pastilje

»VALDA«.

Prodajajo se samo v škatljicah z napisom »VALDA« v vseh lekarnah in drogerijah.

Iz Celja in okolice.

c Rojstni dan Nj. Vel. kralja. Mestno načelnništvo v Celju razglašuje: 17. december, to je rojstni dan Nj. Vel. kralja se bo praznoval na slovesen način kot državni praznik. Vse hišne posestnike opozarjamo, da morajo biti na ta dan vsa poslopja okrašena samo z državnimi zastavami. (Čl. 29. zak. o nazivu in razdelitvi kraljevine in § 9. zakona o praznikih). — Mestni načelnik: dr. Goričan.

c Poziv gg. rezervnim oficirjem! Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. se vrši v celjski garniziji sledeče: Božja služba v cerkvi sv. Danijela ob 9. dopoldne. Udeležba obvezna; oni, ki nimajo uniforme, naj pridejo v civilu z znakom. Takoj za tem je Bogoslužje v pravoslavni kapelici in nato ob 10.15 uri v oficirskem domu čestitanje.

c Oficirji celjske garnizije prirede kakor smo poročali, na rojstni dan Nj. Vel. kralja 17. t. m. ob 21. uri v gornjih prostorih Narodnega doma svečano zabavo. Vstop imajo samo vabljeni.

c Občinska seja. V petek 20. t. m. ob 18. uri se vrši redna seja celjskega občinskega sveta. Na dnevnem redu so poročila odsekov in slučajnosti.

c Ljudsko vseučilišče. Opozarjamo na predavanje univ. prof. g. dr. Ramira Bujasa iz Zagreba »o psihičnih razlikah med moškim in žensko«. Predavanje se vrši danes, v ponedeljek, ob osmih zvečer v risalnici meščanske šole. Vstopnina znaša 2 Din, dijaki imajo prost vstop.

c Jadranska straža v Celju priredi v sredo 18. t. m. ob pol 7. zvečer v tukajšnjem Mestnem kinu propagandno predavanje s predvajanjem krasnega filma »Potovanje po Jugoslaviji«. Predaval bo gosp. Ivo Pirc, strokovni učitelj iz Maribora. Vstopnina znaša 5 Din za osebo.

c Telovadna akademija Sokolskega društva v Celju, ki se je včeraj popoldne ponovila, je uspela nad vse pričakovanje. Posamezne točke, ki so bile

na programu že na akademiji dne 30. novembra, so se izvajale brezhibno in skladneje. Mimogrede moramo grajati nekatere smejoče se obraze telovadnih, kar ne dela dobrega utisa. Pri akademiji smo videli tudi vedno lepe egiptovske vaje, ki po svoji pestrosti delujejo na gledalca kot pravljica iz tisoč in ene noči. Posamezne točke so bile opisane že v zadnji kritiki, vendar bi tu omenili, naj se v bodoče orodna telovadba dveh zaporednih oddelkov po možnosti omeji na eno vajo, da se točka preveč ne zavleče, kar skoro vpliva na efekt, zlasti ako imajo telovadci smolo. S to akademijo se je naše agilno društvo poslovilo od svojega 40-letnega požrtvovalnega delovanja, ki je posebno zadnja leta pokazalo višek svoje tehnike. Zdravo! so nam zaklicali bratje pri zadnji točki, zdravo jim kličemo tudi mi z vročo željo na čim lepšo bodočnost v novem Sokolu kraljevine Jugoslavije!

c Požar na Ostrožnem. V petek 13. t. m. okrog 11. ponoči je nastal v kozolcu posestnika Ivana Fažuna na Ostrožnem št. 45. ogenj, ki se je hitro razširil na celo zgradbo. Celjski gasilci, ki so bili o požaru kmalu obveščeni, so se takoj odpeljali na Ostrožno. V razmeroma kratkem času se jim je posrečilo ogenj udušiti in preprečiti razširjenje požara na sosednja s slamo krita poslopja. Posestnik ima veliko škodo, ker so mu pogorela tudi vsa drva in krma, ki je bila spravljena v kozolcu.

c Umrta sta v nedeljo 15. t. m. v celjski bolnici: 43-letni posestnik Matija Gonzek od Sv. Lovrenca pod Prožinom in 16-letni Franc Šmon, sin služkinje iz Bož pri Oplotnici.

c Dvoje nesreč. 27-letnemu pisarniškemu slugi Francu Podrepšku je padla pred dnevi med delom v cinkarni težka cinkova plošča na desno nogo in mu zmečkala četrti prst. — 73-letni upokojeni finančni poduradnik Josip Mauc iz Št. Jurja ob juž. žel. je na poti padel in si zlomil levo roko. Podrepšek in Mauc se zdravita v celjski bolnici.

c Pri upravnem sodišču v Celju je razpisano mesto pisarja (jurista) v 9. oziroma 8. skupini I. kategorije državnih uradnikov. Natančnejši razpis bo objavljen v »Uradnem listu«.

c Zahvala. Gradbeni odbor Sokola v Sevnici se zahvaljuje vsem darovalcem iz Celja in okolice, ki so prispevali k stroškom za zgradbo Sokolskega doma v Sevnici.

c Nočno lekarniško službo ima do petka 20. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

c Iz policijske kronike. Tatvina kolesa. V soboto 1. t. m. med 14. in četrt na 16. uro je nekdo ukradel iz veže gostilne »Pri jelenu« na Kralja Petra cesti mizarskemu mojstru Josipu Mihaliču, ki je bil v gostilni zaposlen, črno pleskano kolo s številko 139., vredno 700 Din. — Karambol dveh kolesarjev. V soboto 14. t. m. ob tričetrt na 1. popoldne sta trčila 21-letni čevljarski pomočnik Rudolf J. z Ostrožnega in 38-letni delavec Jurij M. na Vrazovem trgu s kolesi. Pri karambolu se je kolo Jurija M. nekoliko pokvarilo. — Prijavljeni so eden motociklist in eden kolesar zaradi vožnje po hodniku za pešce v Zavodni oziroma Gaberju, 4 osebe zaradi pijanosti in razgrajanja, 2 osebi pa zaradi pretepa.

Gospodarstvo.

c Dražba gnoja. Mestno načelnništvo objavlja: Mestna občina odda dražbenim potom gnoj, ki se bo pridelal v upravnem letu 1930. v mestni klavnici. V to svrhu se vrši v ponedeljek 30. decembra ob 9. uri dopoldne v pisarni mestne klavnice javna dražba, h kateri se interesenti vabijo.

c Svinčeni rudniki v Južni Srbiji. Angleška rudarska družba Selection Trust, ki izkorišča nekatere rudnike v Južni Srbiji, ima zlasti tam, kjer se nahaja svinčena ruda, take uspehe, da bo njena delniška glavica najbrž že kmalu po Novem letu prekoračila 1 milijon funtov.

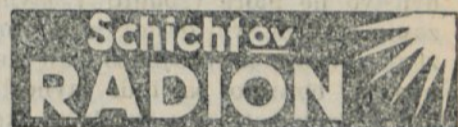

Ne
ustrahite
se

še tako velikega pranja, kajti Schichtov RADION bo namesto Vas oskrbel polovico dela. Način je zelo enostaven in udoben:

1. Običajno namakanje preko noči.
2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati.
3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplakniti.

Poskusite samo enkrat in uverili se boste, da Vam nobena stvar ne pripomore do tako lepega perila kot

Po svetu.

s Brezposelnost v Avstriji. Ob koncu novembra so našli v Avstriji 167.500 podpiranih brezposelnih, med njimi na Dunaju 67.000, v Gradcu 17.870 in v Celovcu 4.800. V primeri z zadnjo statistiko je narasla brezposelnost za 22.900 oseb. Brezposelnih, ki ne uživajo podpore, je okroglo 29.000. Lani ob istem času je bilo v Avstriji brezposelnih 155.000 oseb.

KINO.

Mestni kino Celje. Danes v ponedeljek se predvaja zadnjikrat veličastni Ufin film »Manolascu« (Ivan Možuhin in Brigita Helm), ki je doživel tudi v Celju velik uspeh. — Torek 17. (državni praznik), sredo 18. in četrtek 19. decembra: »Wings«. Orjaški film o podvigih vojnih avijatikov, posvečen junakom-pilotom vseh armad, ki so žrtvovali v svetovni vojni življenje za svoje domovine. Ta velefilm je žel po celem svetu triumfalne uspehe.

PUKOVNIK VOJ. DJ. KOSTIČ usled smrti očeve neče ove godine slaviti svojo slavu Sv. Nikolu 19. o. m.

Strojno ažuriranje Din 1-50
Strojno entlanje Din 1-—

Lepo solidno delo samo pri

B. Pušnik

Cankarjeva cesta 4 (stara hiša Ljudske posojilnice poleg davkarije).

Za šivilje znaten popust.

Zaloga čevljev

ŠT. STRAŠEK, CELJE, KOVAŠKA UL. 1

Bogata izbira vseh vrst čevljev za dame, gospode in otroke, snežnih čevljev, galoš, hišnih copat. — Nizke cene! — Popravila hitra.

Premog iz Hude jame, Zabukovce in vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja trgovina

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Dežnikarna

JOS. VRANJER, CELJE

Kralja Petra cesta 13

priporoča svojo bogato zalogo solčnikov in dežnikov po najnižjih in konkurenčnih cenah.

Prevzame in izvršuje vsa popravila in preobteke točno in solidno.

Na drobno.

Na debelo.

Največje veselje boste pripravili svojem ako jim boste poklonili za

Božič in Novo leto

Edison Bell gramofon in plošče

Prodaja tudi na dolgoročno mesečno odplačevanje. Oglejte si naše bogato skladišče brez obveznosti za nakup.

Edison Bell Penkala Ltd

Zastopstvo in samoprodaja:

Goričar & Leskovšek, Celje

A. Kresnik:

Še nekaj iz našega društvenega življenja v Celju.

Ni moj namen Celjskemu pevskemu društvu odrekati njegovih zaslug ali pa zagovarjati pevsko društvo »Oljko«, četudi bi bil k slednjemu gotovo več ali manj upravičen, temveč le, da se odzovem želji, da se v tej zadevi še kdo zgleda, odnosno da javnost ne bi bila vsaj glede »Oljke« in njenega stališča napram CPD enostransko informirana.

Res žalosten je pojav, da zanimanje za naša kulturna društva vidno pomena. Toda če je to slučaj razen v Celju menda tudi drugod, naj nam to dejstvo ne bo morda celo v nesmiselno tolažbo, kajti pometanje pred lastnim pragom nam bodi prva skrb. Žal je predobro so nam znani poteki raznih naših občinskih zborov, saj je postalo že prislovično: če hočeš postati funkcionar kakega društva, udeleži se samo njegovega občnega zbora. Toda če društvo ne more vzbuditi v javnosti zanimanja za svoj obstoj, je to morda znak njegove nesposobnosti ali nezaupanja, obratno pa tudi javnost ni vredna ponašati se z društvom, koje ga obstoj ji je znan le tedaj, kadar ga potrebuje.

Pojavi materializma, ki ubija idealna stremljenja posameznikov, so sicer nezdravi, razne druge okolnosti pa, ki več ali manj kvarno vplivajo na razvoj kulturnega dela, so morda ravno tako, če ne še važnejše. Pred vsem bi tukaj opozoril na to, da pevska umetnost ne bodi last le gotovega sloja, temveč, kakor je pesem last naroda, naj se tudi najširšim slojem vzbujaja veselje do te umetnosti, ne pa da se posamezniki z raznimi gestami odtujuje, kajti to dejstvo gotovo ne utrjuje čustva, da tvorijo člani pevskega društva skupno pevsko družino.

Vprašanje, čemu imamo v Celju kar štiri pevske zборе, zlasti pa, čemu pojejo naši ljudje v dveh povsem ločenih pevskih zborih, t. j. v CPD in v »Oljki«, je res na dlani in zavračam tozadevno le trditve, da tvorijo članstvo »Oljke« v pretežni večini le Primorci, da rabim ta izraz, kajti »Oljka« tozadevne razlike med Slovenci gotovo ne pozna. Sicer pa javnosti menda ni neznan, da se je večina teh ljudi udeleževala tudi že pri CPD in ne bomo na

Oglašujte!

tem mestu razmotrival o vzrokih, ki so pri teh članih v gotovem oziru morda ubili čustvo skupnosti v pevski družini.

Če razlogi, ki so dovedli do ustanovitve »Oljke«, niso točno znani, je taka apodiktična trditev o pobujanju tehtnosti in principijelnega značaja z namigavanjem na osebno ozadje neosnovana. Upravičenost obstoja je »Oljka« v teku svojega 10-letnega obstoja kljub raznim težavam menda dovolj dokazala in če je vse težkoče v njenem kratkem razvoju niso podrle, je to gotovo znak zadostne življenske sile. S tem pa seveda ne trdim, da je edino »Oljka« v Celju na mestu in iskreno pozdravljam poziv k dobri volji in popustljivosti v naših vrstah v dosegu združitev vsaj teh dveh pevskih zborov, ki bosta gotovo s svojo močjo doma, kakor tudi izven naših meja častno zastopala pevsko umetnost in s tem kulturno stanje našega mesta.

Mislím, da se te besede ne bodo smatrale za neumestno polemiko, temveč za izraz iskrene želje po kulturnem napredku našega mesta, kar nam bo gotovo le v čast.

„JAVA“ pšenična kava je izvrstna, zelo redilna in okusna.

Zahtevajte jo pri vseh trgovcih! — Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju »JAVA« pšenične kave je kot darilo pridjana lepa skodelica za kavo. — Kdor pošlje 2 Din v znamkah, dobi vzorec 100 gr. »JAVA« pšenične kave poštnineprosto. Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika

Mestna elektrarna v Celju

ima vedno na zalogi

ves elektrotehnični material

žarnice, svetilke, lestence, likalnice itd.

RADIO-aparate

in sestavne dele, izvršuje

instalacije

po najnižjih cenah. Oglejte si naše nove prostore!

Za božične praznike priporočamo:

Rozine, mandeljne, jedrca, med, čajno maslo, kuhano maslo, vseh vrst okraske in nafinejšo praženo kavo, čaj, čajno pecivo, rum, brinjevec, konjak, razne likerije, tu- in inozemske kompote, najfinejšo banatsko moko in drugo specerijsko blago tvrdka

ANTON KOLENC nasl., CELJE, KRALJA PETRA CESTA 22

Najprimernejša božična in novoletna darila

Prodajna zaloga gramofonov tvrdke

A. RASBERGER

Gramofonske plošče: „His Master's Voice“, „Columbia“ „Odeon“, „Polydor“ „Elektra“ itd.

Šivalne stroje: „Rast & Sasser“, „Styria“ in „Puch“ kolesa

prodaja tvrdka

A. Ussar, Celje
Prešernova ulica št. 24

Urejuje Rado Pečnik. — Odgovoren za konzorcij »Nove Dobe« in Za Zvezno tiskarno Milan Četina. Oba v Celju.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni palači Narodni dom

Stanje hranilnih vlog nad Din 75,000.000

Lastna glavica in rezerva nad Din 13,000.000

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju in točnemu izplačilu.

Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Velika izbira božičnih daril,

kakor **bonbonov, čokolade, čokoladnih bonbonov** ter južnega sadja pri

R. DEBENJAK, Celje, Prešernova ulica 8.

Franjo Dolžan

kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelovodne naprave.

CELJE, ZAKRESIJO 4.

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila. Postrežba točna in solidna. Cene zmerne. 50-24

Božična darila!

Moško sukno za obleke in zimske suknje, volneno, baržun, pliš za obleke in plašče, Crepp de chine v raznih barvah za obleke, platno, cefir, oblačilni in perilni barhent, moške srajce, samoveznice, ovratniki, dežniki, rokavice, nogavice, žepne rute, pletenine, snežke, copate itd.

Znižane cene!

Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drogenik, Celje, Glavni trg 9

Prepričajte se!

Slavnemu občinstvu priporoča **Josip Gorenjak**, mesar in klobasičar, gostilna „pri jellenu“ v Celje, Kralja Petra cesta 37, veliko zalogo vsakovrstnih mesnih izdelkov

sveže goveje meso, prekajeno, vsakovrstne klobase.

Cene nizke, prekajeno meso s šunko cena kg Din 26.—, klobase cena kg Din 15.— do 30.—. Specijaliteta blaga zjamčena!

Samo na veliko!

Samo na veliko!

Južno sadje. Rozine od najcenejših do najboljših, grozdice, cvebe, smokve datelne, rožiče, mandlje, limone itd. nudi najcenejše tvrdka

Alojz Mastnak

veletrgovina kolonijalnega in specerijskega blaga

CELJE, KRALJA PETRA C. 22

Lastna pražarna kave

Mlin za dišave

Veletrgovina igrač in galanterije

F. König, Celje

Velika izbira božičnih daril: Igrače, galanterijsko blago, blago iz usnja gramofoni, snežni čevlji

»TRETORN«, okrasje za božično drevo. — Oglejte si izložbena okna in božično razstavo v prvem nadstropju. — Solidne cene!